

ΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΝΙΚΗΝ!.. ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ!..

Ἡ Πατρίς ἐν κινδύνῳ !.. Ἡ φιλοπατρία τοῦ λαοῦ. Ἡ κατάταξις τῶν ἐθελοντῶν. Νέοι 14 ἐτῶν ποῦ ζήτην νὰ πάνε νὰ πολεμήσουν μὲ τὰ δάκρυα στὰ μάτια. Ἐπὶ αὐτοῖρα. Οἱ Γάλλοι πολεμισταί. Πεινασμένοι, ἐξαντλημένοι, ἀλλὰ πειθρητικοὶ κ' ἀκλόνητοι. Ὁ Γάλλος ἀπὸς ποῦκαψε τὸ σπῆτι του γιὰ νὰ φορτίσῃ τὸ πεδίον τῆς μάχης. Παιδιά 13 - 14 ἐτῶν ποῦ πεθαίνουν τραγουδώντας. Πρωτοφανεῖς ἥρωισμοί. Ὁ αἰχμάλωτος ποῦ γυρίζῃ πίσω στὴν αἰχμαλωσίαν του. Ὁ ἀδέκατος Ρεβεσιέρης. Ἡ θυσίαι τῶν Γαλλίδων. Ποῦ ἐφείλεται ἡ νίκη κτλ. κτλ.

Ἐνα ἀπὸ τὰ πῶ μεγάλα γεγονότα τῆς Παγκοσμίου Ἱστορίας εἶνε ἀσφαλῶς καὶ ἡ Γαλλικὴ Ἐπανάστασις. Δὲν θὰ μιλῆσομεν ἐδῶ γιὰ τὰ αἰματηρὰ γεγονότα ποὺ ἔλαβον χώραν κατὰ τὴν περίοδον αὐτῆ. Θὰ περιορισθοῦμε στὸν ἥρωισμό ποὺ εἶχαν οἱ ἐπαναστατικοὶ στρατοὶ τῆς Γαλλίας, πολεμώντας ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν ποῦ ἔπιδραμεν ἐπὶ τὴν χώρα τους. Τὰ πολεμικὰ αὐτὰ κατορθώματα τῶν Γάλλων στρατιωτῶν, ἐξελίχονταν κἀπως τοὺς Γάλλους ἐπαναστάτας γιὰ τὴν ἀγριότητα τους, τὴν ἀπρότμητὰ τους καὶ τὴν ἀναθροπία τους ἐναντίον τῶν εὐγενῶν.

Οἱ ἐπαναστατικοὶ στρατοὶ τῆς Γαλλίας ἀν καὶ ὀλιγαριθμώτεροι τοῦ ἐχθροῦ, ἐκέρχονταν περιφανεῖς νίκες. Μέσα ἀπὸ τὴν ἐποκοίταν αὐτὴν ἀνέτειλεν, ὡς γνωστὸν, ὁ Μέγας Ναπολεὼν καὶ τόσο ἄλλοι περίφημοι Γάλλοι στρατηγοί, οἱ ὁποῖοι προήλθον ἀπὸ τὰ κατώτερα κοινωνικὰ στρώματα.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς πῶ ἀσπόνδους ἐχθρούς τῆς Γαλλίας ἐστὶν ἡ Αὐστρία. Ἡ ἐπαναστατημένη Γαλλία ἐκίχησε τὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς καλαίαις τῆς αὐτῆς ἀντιπάλου ἐπὶ 20 Ἀπριλίου 1792. Ἀπὸ τὸν Ἰούλιον δὲ ἡ Νομοθετικὴ Συνέλευσις ἐκίχησε τὴν πατρίδα «ἐν κινδύνῳ»!

Πραγματικὰ ἡ Γαλλία κινδύνους σοβαρὰ. Ἐπαναστατημένη ἀπὸ τὸ ἕνα ὡς τὸ ἄλλο σχεδὸν ἄνοητον, εἶχε νὰ κἀμῃ μὲ ἱστορικοὺς καὶ ἐξωτερικοὺς ἐχθρούς, τοὺς εὐγενεῖς βασιλοφρονεῖς καὶ τοὺς Αὐστριακοὺς καὶ τοὺς Ἀγγλοὺς. Ὀλόκληρη ἡ ἐπαρχία τῆς Βανδίας εἶχε νὰ ἀνταναστατήσῃ. Οἱ Βανδανοὶ ἦσαν βασιλοφρονεῖς καὶ πολεμοῦσαν τοὺς ἐπαναστάτας Λουσαλέα.

Δικαίως λοιπὸν ἡ Νομοθετικὴ Συνέλευσις ἐκίχησεν τὴν πατρίδα ἐν κινδύνῳ.

Ἡ Γαλλία ἐκινδύνευε !.. Ἡ Πατρίς ἐν κινδύνῳ !.. Δέξαιε μαγικῶς. Ὅλος ὁ λαὸς ἐπὶ ποδός. Ἡ ὀρχή πρὸς τὰ σύνορα εἶνε ἀσυγκράτητη. Ὀλόκληρα χωρία ἐκιννοῦν γιὰ τὸν πόλεμον... Οἱ Γάλλοι χωρικοὶ ἔχουν ἐνθουσιασθεῖ, κατέκριναν ἄπο τολεμικὸ μένος. Ὁ Γάλλος χωρικός, λέει κἀποὺ ὁ Λουί Μπλάν, εἶνε καὶ τὴν τελευταία δεκάρα αὐτῆ τὴν ἐποχὴ ὅπου τῆς πατρίδος, ἡ μαράδες ἐστῆσαν τὰ παιδιά τους «ἐν ἀγωνισθοῦν τὸν ὕπερ βασιμῶν καὶ δεσπιτῶν ἀγῶνα...»

Στὸ Παρίσι ὁ ἐνθουσιασμός εἶχε φτάσει εἰς τὸν κατακόρυφον. Στις 22 Ἰουλίου 1792 τρεῖς κανονιοβολισμοὶ ἐδόσαν τὸ σὺνθημα τῆς κηρύξεως τοῦ πολέμου. Ὅλη τὴν ἡμέρα, κἀθε ὥρα ἀνηχοῦσε κ' ἕνας κανονιοβολισμός. Στις δημόσιες πλατεῖαις ἐστῆσαν ἀξέθροες, κ' ἐκαὶ ἐκάνω ἐδίδαν δόξαν τὸν ἱερόδονο νὰ πολεμήσουν γιὰ τὴν Γαλλία, περιφρονώντας τὸν θάνατον ! Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατατασσόμενων ἦταν τεράστιος. Μόνον εἰς κἀτα τῶν 16 ἐτῶν νέοι δὲν ἱσχυρολογοῦντο. Μὰ κ' αὐτοὶ δὲν ἤθελαν νὰ μείνουν μακριὰ ἀπὸ τὰ πεδία τῶν μαχῶν. Κ' ἐτοὶ ἔβλεπε κανεὶς παιδιὰ 16, 18 καὶ 14 ἐτῶν νὰ παρακολοῦν νὰ τὰ στελεῖουν νὰ πολεμήσουν. Ὁ πολεμικὸς ἀναθροσμός εἶχε φτάσει εἰς τὸν κατακόρυφον. Ἐβλεπε κανεὶς τοὺς μὴ στρατολογουμένους ἀνηλικίους νὰ ἰκτετεύουν νὰ τοὺς δώσουν ἕνα ὄπλο, γιὰ νὰ τρέξουν νὰ πεθάνουν γιὰ τὴν Γαλλία, πολεμώντας τὸν ἐχθρό. Κ' ἐταν τοὺς ἀρνιόθοντες, ἐταν ἔβλεπαν πὸς δὲν ἤθελαν νὰ τοὺς κατατάξουν τοὺς ἐπίανω λύσσα, οὐρλιαζάν ἀπὸ ὀργή, γυρίζαν στοὺς δρόμους μὲ δακρυμαμένα τὰ μάτια, ξεθυμαίνοντας σὲ κραυγὰς καὶ λαχῆς φιλοπολιέμεναι : — Ζήτω ὁ πόλεμος !.. Ζήτω ἡ Γαλλία !.. Οἱ παλαιοὶ πολεμισταί, οἱ γηραιοὶ στρατιωτικοὶ δὲν ἔμειναν ἐπίσης ἀργοί. Κατατάχθηκαν κ' αὐτοὶ κ' ἐβρῆσαν γιὰ τὰ σύνορα...

Δὲν εἶνε ὁμοῦς ἀρκετὸ τὸ νὰ φωνάζῃ κα-

νεὶς «Ζήτω τὸ Ἔθνος», νὰ παίρνῃ τὸ ὄπλο του, νὰ χωρίζεται ἀπὸ τοὺς δικούς του καὶ νὰ τρέχῃ ν' ἀγωνισθῇ ὑπὲρ πατρίδος. Δὲν ἀρκεῖ μόνον ἡ γενναίότης καὶ ἡ αὐτοθυσία. Χρειάζονται κ' ἄλλα ἐφόδια ἐξίσου σπουδαία... Πρωτίστως δὲ ἡ πολεμικὴ τέχνη, ἡ στρατιωτικὴ ἐξέστρασις.

Οἱ Γάλλοι «ἐθελοντοὶ» ὁμοῦ, δὲν ἤξεραν, δυστυχῶς, καθόλου ἀπὸ πόλεμον. Δὲν εἶχαν ἰδέα ἀπὸ στρατὸ, ἀπὸ γυνάμισα, πειθαρχία. Καὶ—τὸ σπουδαιότερον—ἠπύχη κινδύνους μήπως τὸ πάθος τους γυὰ τὴς νέες ἰδέαις τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἰσότητος τοὺς ἐμποδίσῃ νὰ ὑποταχθοῦν εἰς τὸ σεβασμὸ τῆς ἱεραρχίας καὶ ἐπὶ τὴν πειθαρχία.

Καὶ ὁμοῦ... Ποτὲ γράφει ὁ στρατιώτης Σουλτὸς σ' Ἄπομνημονεῖμά του, κατὰ οἱ στρατοὶ δὲν ἦσαν τόσο πειθαρχικοὶ, ὅσο τῶν Γάλλων ἐθελοντῶν... Οἱ νεαροὶ Γάλλοι πολεμιστὰὶ κατάλαβαν εὐθὺς ἀμέσως ὅτι ἦταν ἀνίχηγ νὰ ὑπακούουν εἰς τοὺς ἀνώτερους τους, νὰ εἶνε πειθαρχοί. Ἰδδεδίαν δὲ αὐτὸ μὲ τὸ παρῶπαν. Γυμναζόντουσαν ἀπὸ τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ, κατακουραζόντουσαν ἐπὶ ἀσκήσεις, τοιαυτῶντοσαν κυριολεκτικῶς, χωρὶς νὰ βγάλουν παρῶπαν ἀπὸ τὸ στόμα τους, χωρὶς νὰ δεῖξουν τὴν παραμικρὴ ἀπογοήτεσι. Ἰγυμναζόντουσαν γρήγορα-γρήγορα, δεκά καὶ δώδεκα ὥρες τὴν ἡμέρα κ' ὕστερα ἐβρῆσαν γιὰ τὰ σύνορα ἀνυπόμονα νὰ χτυπηθοῦν μὲ τὸν ἐχθρό. Κόποιο, κίνδυνος, στερησὶς ἦσαν ὅσταια πράγματα γιὰ τοὺς αἰλοπολεμικοὺς καὶ γενναίους αὐτοὺς μαχητὰς. Πολεμοῦσαν ἐπὶ ὄρεας, γυμναζόντουσαν ἐπὶ ὄρεας καὶ τὸ βράδυ κοιμόντουσαν νησιωτικῶς !.. Γιατί καὶ τὰ τρώματα ἀκόμη τοὺς ἐλεπεταν. Τὸ μόνον ποῖγμα ποὺ τοὺς ἐκάνε νὰ ἐλιπίουν, ν' ἀντέχουν, νὰ μὴ ἀποκόμουν, ἦταν ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν Πατρίδα. Ὑπερώπαι δὲ τὴν Παντὶς !.. Παιδιά 17 χρόνων πολεμοῦσαν εἰς τὰ λιοντάρια καὶ σκοτωνόντουσαν μὲ τὸ ἕλθον σὸ στόμα, μὲ τὴν πολεμικὴ λαχὴ τῆς ζωῆς. Παιδιά 17 καὶ 18 χρόνων ἐκάνουν μὰ καὶ δύο μέρες νὰ γίνω φορμὶ κ' ὁμοῦ αὐτὸ δὲν τοὺς ἐλάττωνε τὴν ὀρχή καὶ τὴν γενναίτητα. Ἦσαν αὐδερμένοι ! Ἦσαν ἀκατάβλητοι ! Ὅταν δὲν εἶχαν τίποτα καλύτερον νὰ βάλουν σὸ στόμα τους, ἐβρῆσαν φύλλα, χλόη, κροσινάδα !.. Κι' ἐταν ἀκόμη ἐμάχοντο ἐπὶ ἔξωτον δάφρους δὲν καταδεχόντουσαν νὰ ἐγγίξουν τὴν ξένην περιουσία. Ἡ ἀρπαγὴ τοῦ ἕτοιμ προῖος ἀγνωστός. Ὅταν οἱ χωρικοὶ τῆς Γερμανίας ἐβλεπαν νὰ προϋνοῦν ἀπὸ τὰ χωρία τους τὰ στρατιώματα τοῦ Ντεσπὸς ἔλεξαν : — Καλὴ εἰμασία, δὲν ἔχομε τίποτα νὰ φορηθοῦμε, εἶνε Γάλλοι !..

Καὶ ἔξερετε γιατί ἀπέφυγαν κἀθε εἰδος ἀρπαγῆς, γιατί δὲν ἄπλωναν χεῖρι οὔτε σὴν χωράρια, οὔτε στοὺς ὀρνιθόνας τῶν χωρικῶν ; Ἐνας στρατιώτης τῆς ἔποχης ἐκίχηε μὰς δίνει τὴν ἐξήγησι :

«Οἱ ἄτιμοι ἐχθροὶ τῆς Δημοκρατίας, λέγει, ἔξερον ὅτι ἕνας στρατός, χωρὶς πειθαρχία εἶνε ἀσφαλῶς ἡττημένος. Γι' αὐτὸ προστάθησαν μὲ κἀθε τρόπον νὰ μὴ παρασθῶνται ἐπὶ λεηλασίας. Μὰ δὲν τὸ κατάφεραν. Προτιμοῦμε νὰ πολεμοῦμε νησιωτικῶς, ἐταν δὲν εἶχαμε τίποτε νὰ φάμε... Μ' ἀδεῖαν τὸ στόμαχ, κουργελλιασμένοι, ξεπολόητοι, βαδίζαμε κατὰ τὸ ἐχθροῦ, μὲ τὸ τραγοῦδι σὸ στόμα !..»

Φυσικὰ τέτοιου στρατοῦ, τέτοιου στρατιώται, δὲν νικῶνται ποτὲ. Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἠρωϊκοὺς αὐτοὺς Γάλλους πολεμιστὰς, Ζουκλὲρ ὀνομαζόμενος, ἔγραψε εἰς τὴν μητέρα του ὅτι ὁνομα τὸν γράμμα, τὰ ἔξεῖς ὑπέροχα λόγια :

Ἐγαπητὴ μου μητέρα, γράφει, ἐταν διάβρις στὰ γράμματά σας πὸς εἶστε ἀπληρομένη γιὰ τὴν τῆχη μου, στενοχωροῦμαι πολὺ. Πρέπει νὰ εἶστε γεμάτη χαρὰ ! Ὅ μὲ δῖτε νὰ ξαναφῶ γερμάτος ὄρεα καὶ τότε θὰ ἔχετε εἰς γυῖο δέξιο τὸ ὄμματος τοῦ Γάλλου πολίτου, ποῦ ἔξερε νὰ πεθαινῇ γιὰ τὴν υπέρσπεισι τῆς πατρίδας του. Καὶ προσθεῖτε : «Ὅταν μὰς καλεῖ ἡ πατρίς γιὰ τὴν ἀμύνη της, πρέπει νὰ πετούμε πρὸς αὐτὴν, ὅπως τρέχουμε εἰς μὰς κολοῦν ὅτι ἕνα καλὸ τραγῆ !..»

Ὁ Ζουκλὲρ ἀδιαφορεῖ γιὰ τὰ τραυμάτα του, δὲν τὰ λογαριάζει καθόλου : «Μὰ

Ο ΛΙΝΟΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΕΦΕΡΔΑΣ «ΑΤΑΛΑΝΤΗ» (7 Μοῦν Γου).— Ἡ γαλλικὴ φρουρὰ «Ἀταλάντη» περικυκλωθεῖσα ἀπὸ μιστροὺς τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου, ἐνιστάθη κῆ ἠρωϊκῶς, μὰ ἐπειδὴ ἡ πάλη ἦταν ἀνισή, δὲν ἄρχισε νὰ μεταβληθῇ εἰς στόχο τῶν ἀγγλικῶν κανονιῶν. Τότε μερικὸι ναῦτες ἐπρόσθεναν εἰς τὸν κινδύνον τους τὰ λινοῦ νὰ παραδοθῶν στοὺς Ἀγγλοὺς. Μὰ κἀποὶς τραβώντας τὸ πιστόλι του, τοὺς ἐπῆντο : «Ὅσοις θέλει νὰ παραδοθῇ θὰ ἐχῃ νὰ κἀμῃ μ' αὐτό».

σφαίρα, γράφει, σκότωσε τον σύντροφό μου που ήταν πίσω μου, αφού πέρασε προηγουμένως από το γόνατό μου και με πλήρωσε λίγο... Μιά άλλη σφαίρα μου πήρε ζέππεσα τη μήτη! Δεν περάζει όμως... Ήταν άρετα μεγάλη ή μήτη μου, κι' όσο κι' αν μικρίνει θα μου μείνει άρετακή!...

Οι ξένοι που είχαν άρχισι να έμπαινον τὰ Γαλλικά στρατεύματα και που ήταν βέβαιοι γιά τήν ήττα τους, άναγνώρισαν γρήγορα τήν πλάνη τους.

Ένα από τὰ μεγαλύτερα πνεύματα τής έποχής, ο Γερμανός ποιητής Γκαίτε, ήταν αδόπητος μαρτυρ τής πολιορκίας τής Μαγεντίας. Οι Γάλλοι περικυκλωμένοι από τον άδοστοπροσωσικό στρατό, είχαν άνυσταθή επί 4 μήνες κάτω από ένα φρικαλέο και άκατάπαστο βομβαρδισμό. Τόν Ίουλίω τέλος, οι Γάλλοι αφού έβραγαν όλες τις γάτες τής πόλεως κι' όλους τους ποτικούς από τήν πείνα, αφού έβραγαν όλα σχεδόν τὰ άλογα, αφού έβραγαν δέματα και χόρτα, άναγκάστηκαν να παραδοθούν. Ο Βασιλεύς τής Πρωσίας, θαυμάζων τήν άνδρεία τους, τους έπέτρεψε να φύγουν από τήν Μαγεντία με τὰ όπλα, τις άποσκευές τους και όλες τις τιμές!...

Να πως περιγράφει ο Γκαίτε τήν θριαμβευτική παρέλασι των γενναίων, των γιγαντομάχων αυτών ήττημένων :

«Είδαμε, λέγει, τήν παρέλασι να έρχεται προς ήμās με όλην τήν έπισημότητα. Επί κεφαλής οι Πρώσοι ίππείς, Άκούλουθους ή γαλλική φρουρά. Τίποτε δεν είδα πιδ περιεργο και άλλόκοτο, από το στρατό αυτό : προηγείτο ένα σύνταγμα Μαρσελιέζων κοντών, μελαχροινών με μικρά βήματα. Έρχονταν ύστερα τὰ τακτικά στρατεύματα, σοβαρά και πεσματωμένα, χωρίς όμως κανένα ίχνος καπεινώσεως. Έκείνοι όμως που μās έκαμαν τήν μεγαλύτερη εντύπωση ήταν οι Γάλλοι ίππείς. Προχωρούσαν με ναιερική σιγή. Όταν έφθασαν έμπρός μας άρχισαν ξαφνικά να παίρνουν τήν Μασσαλιώτιδα. Ο έπαναστατικός αυτός ύμνος κι' όταν άκούη παίζεται γρήγορα έχει πάλι φοβερό και άπειληγικό. Αδτή τη φορέ όμως οι μουσικοί έπαιταν πολύ σιγά, σύμφωνα με το άεργ τους βήμα. Το άποτέλεσμα όλων αυτών ήταν συναρπαστικό και τρομερό συγχρόνως. Ο νικημένος αυτός στρατός μās επέβαλε τον σεβασμό που επιβάλλουν οι ήρωες!...

Η περιφρόνησι του θανάτου, ο ήρωισμός σ' όλες τις μορφές του ήταν πράγμα σσηθησιμένο στα στρατεύματα της Δημοκρατίας. Κανείς από τους νεαρούς Γάλλους δεν περίμενε να συμπληρώση τὰ δεκάτη χρόνια του για να καταταχθή. Ο Μπάρα ήταν μόλις δώδεκα χρονών παιδί όταν έπεσε θανάσιμα τραυματισμένος, φωνάζοντας : — Ζήτω ή Δημοκρατία!... Ο Βιάλα ήταν δεκατριών έτών όταν οίχτηκε σάν λιοντάρι κατά του έχθρου μέσα σέ βροχή σφαιρών. Η άχθρικές σφαίρες τον έκοιμάτισαν βέβαια μα πρόφτασε να φωνάξη : «Πεθαίνω γιά τήν έλευθερία!...»

Στά 1793 έξη χιλιάδες Πρώσοι έπέκασαν ξαφνικά τήν νύχτα κατά της έμπροσθοφυλακής του φρουρίου Μπίτς. Πρώσοι και Γάλλοι χτυπιόνταν λυσσοσπόμενα μέσα στο σκοτάδι. Χρειάζεται κάποιο φως γιά να μπορούμε οι Γάλλοι να διακρίνουν τόν έχθρο. Τότε ένας Γάλλος άσπός της πόλεως Μπλόμοντ, που γιά μόνη περιουσία είχε ένα ξύλινο σπιτί επάνω στο δρόμο άπ' όπου έφθασαν οι Πρώσοι, βγαίνει μέσα από τὰ όχυρώματα, τρέχει στο σπιτί του, του βάζει φωτιά κι' όταν το είδα να τὸ περικυκλώνουν ή φλόγες, φωνάζει ένθουσιασμένα :

— Τώρα έχουμε πρώτης τάξεως φωτισμό : Έμπρός!... Χτυπάτε τους!...

Και πράγματι, χάρις στην πυρκαϊά αυτή, οι Γάλλοι διακρίναν τους Πρώσους, τους οίχτηκαν επάνω κι' άλλαλαγμούς, τους σταμάτησαν, τους χτύπησαν γερὰ και τους άνάγκασαν να ύποχωρήσουν!

Στά 1789 ο Ντυράν, κόμης του Λινουά, πέχεται στα χέρια των Άγγλων. Οι Άγγλοι τον άφήνουν να γυρίση στη Γαλλία, με τήν συμφωνία όμως να έλευθερωθούν κι' οι Γάλλοι τον Άγγλο αιχμάλωτο τους Σίδνεϋ Σμιθ. Ο Ντυράν δίνει

το λόγο του ότι ή άνταλλαγή αυτή θα γίνει. Ο Ροβεσπιέρος όμως άρνείται να έπιτρέψη τήν άνταλλαγή. — Ένας Γάλλος, λέει στον Ντυράν, δεν άνήκει στον έαυτό του άφρόσον εις θεμένος με τήν πατρίδα. Κακά εκάματε να δώσετε το λόγο σας γιά τήν άνταλλαγή. Όχι, δεν δίνουμε τόν Σμιθ». Κι' ο Ντυράν χωρίς να πη λέξει, γύρισε πάλι στην Άγγλία και παραδόθηκε ως αιχμάλωτος!...

Ένας άλλος γενναίος Γάλλος μαχητής, ο Μορές, βλέπει τὰ δού του ποδια του κομένα πέρα πέρα από μιά έχθρική σφαίρα και τραγουδάει άτάραχος τήν Μασσαλιώτιδα!...

Ο Γάλλος δεκανέος Φρικάλ άφηγείται πάλιν κάποου ήρώρα κατορθώματα άγνώστον ήρώων : Ο πολίτης Μερσέ, γράφει, χτυπάται με ένα Ουσάρο Αύστριακό και δέχεται δύο σφαίρες. — Παραδόσου! φωνάζει ο Ουσάρος, βλέποντάς τον βουτηγμένο στο αίμα του. — Ένας θαίλος θα τόκανε βέβαια, λέει ο Μερσέ, εγώ όμως όχι, ποτέ!...

Και αίμόφυρτος, όπως ειπε, άνασκηώνεται, παίρνει το τουφέκι στο δεξιό του χέρι, σκοπεύει και σκοτώνει τόν Ουσάρο. Μετά ένα μήνα ύποκύπτει κι' αυτός στα τραύματά του.

Είδα, αναφέρει πάλι ο Φρικάλ, γενναίους δημοκρατικούς, γεμάτους τραύματα, να συγκεντώνουν τις δυνάμεις τους και τήν ώρα που έβγαζαν τήν τελευταία τους πνοή ν' άγκυλιάζουν και να φιλοῦν το όπλο τους!...

Ένας από τους λοχαγούς μας, ο Καλλάκ, τραυματίζεται και πεθαίνει λέγοντας : — Η ζωή μου δεν ειπε τίποτα... θα τήν έδινα χίλιες φορές γιά τή Δημοκρατία!...

Ένας γενναίος με τήν κοιλιά άνοιγμένη από μιá σφαίρα λέγει σ' εκείνους που προσπαθούσαν να τον βοηθήσουν :

— Άφήστε με, φίλοι μου, αφήστε με να πεθάνω, είμαι ευχαριστημένος... Υπηρετήσα τήν πατρίδα μου!... Και έσφυχαίει!...

Και τώρα αν θέλουμε να έχουμε μιá γενική ιδέα γιά τόν στρατό αυτό που οίχθηκε στον έχθρο «σαν πλημμυρισμένη θάλασσα» ως ξαναδιαβάσαμε στον Μισελέ τήν άφιγησι της μάχης του Ζεμαί, κατά τήν όποιαν οι ξένοι στραπιδται είδαν να έρχονται επάνω τους πενήντα χιλιάδες γενναίοι Γάλλοι μαχηται, ψάλλοντες τήν Μασσαλιώτιδα :

«Ο Γαλλικός στρατός, γράφει ο Μισελέ, έμεινε όλη νύκτα κρυμμένος στα βάθη μιās ύγρης πεδιάδος και το πρωί έξηγλημένος, κουρασμένος, ώδηγήθηκε στη μάχη.

Από τήν πεδιάδα αυτή οι στρατιώται μας μπύρεσαν να δούν τους φοβερούς έχθρούς των : Τους αυτοκρατορικούς Ουσάρους με τις ώραιες γούβες τους, τους Ούγγρους γενναίους με τις πλούσιες στολές τους, τους Αύστριακούς θαγρόνους με τὰ

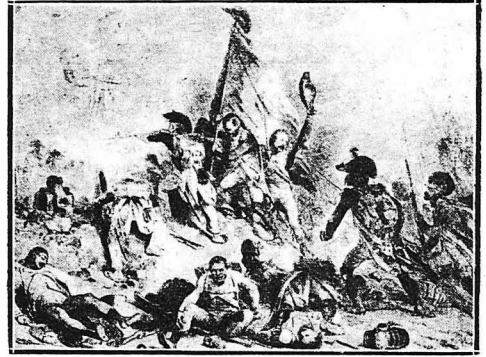
άσπρα τους φορέματα. Εκείνο που ζήλευαν περισσότερο στον έχθρο οι δικιοι μας ήταν το ότι... είχε φάγει! Οι Αύστριακοί περιμεναν πράγματι ναλοφαγωμένοι, ενώ οι Γάλλοι πεινούσαν φαεινά!...

Στους γενναίους μαχητές μας οι άρχηγοί των είπαν ότι ή μάχη δεν θα διαρκούσε πολύ, και ότι ήταν καλύτερα να γευματίσουν νικηταί. Πράγματι ή μάχη άρχισε υπό τους ήχους της Μασσαλιώτιδος. Και μετά πολύωρο άγώνα οι Γάλλοι ένίκησαν πράγματι κ' έβραγαν από τὰ τραύματα του έχθρου!...

Ετσι ή Γαλλία ένίκησε, εθριάμβευσε, απέφυγε τόν κίνδυνο της εισβολής των έχθρών της. Κι' όλα αυτά εκ του μηδενός, χάρις στην φιλοπατρία και τόν ένθουσιισμό του λαού, χάρις στην πίστη του προς τήν νίκη!...

Ο ΗΡΩΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΛΑΖΑΡΟΣ ΟΣ ΣΤΗ ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΦΡΕΣΒΙΛΑΕΡ (1793). Στο Φρεσβίλλερ οι Γάλλοι έπυερμητώντας το νερό στρατηγό τους ώρησαν ενάντιον του πολυαριθμητέρου των έχθρου, τόν όποιον και κατέτρόσαν.

«ΖΗΤΕ ΤΟ ΕΘΝΟΣ!» — Εικόνη του Ραφφέ συμβόλιζουσι τούς πολέμους των Γάλλων κατά τήν Έπαναστασι.

